

er meget kompliceret stof, vi står over for. Vi har derfor gjort meget ud af en åben proces, en proces, hvor der blev lyttet til argumenter, og hvor man ikke valgte primitive formler for at slippe uden om vanskelige spørgsmål.

Efter at vi har været igennem denne lange proces, er det vores bestemte opfattelse, at den traktat, vi behandler her i dag, Lissabontraktaten, er et klart fremskridt. Den løser det vigtigste problem overhovedet, nemlig at gøre det europæiske samarbejde beslutningsdygtigt, beslutningseffektivt, efter at medlemskredsen er udvidet fra 15 til 27 medlemmer. Enhver kan sige sig selv, at bestemmelser om, at alle skal være enige, er meget sværere at administrere, når man er 27 og ikke 6 eller 9 eller 12 eller 15 medlemslande. Man er nødt til at lave større effektivitet. Enhver kan også sige sig selv, at de institutionelle opbygninger, man har, f.eks. Kommissionen, er man nødt til at lave om, når der kommer flere medlemmer.

Den afgørende ændring, der er sket i EU's måde at arbejde på, er ikke sket som følge af traktater, vil heller ikke ske som følge af Lissabontraktaten, men vil ske som følge af, at der er kommet flere medlemmer. Det er her, den afgørende ændring er, og det er løst med Lissabontraktaten. Det er også løst med Lissabontraktaten at gøre tingene mere demokratiske, give de nationale parlamenter en klarere rolle og give Europa-Parlamentet en stærkere medbestemmelse i form af den almindelige lovgivningsprocedure. Det er tydelige fremskridt.

Det er også et fremskridt, synes jeg, at en million borgere i Europa kan bede om at få taget en sag op. Det er godt, at der er kommet mere åbenhed i form af åbne møder i Ministerrådet, og det er godt, som udenrigsministeren understregede det før, at EU – selv om jeg i virkeligheden gerne ville være gået længere – nu har fået nogle institutionelle rammer, der gør det muligt at arbejde med et mere overbevisende ansigt udadtil. Der er et telefonnummer, Kissinger og andre kan ringe til i Europa, med Lissabontraktatens vedtagelse, hvis den bliver vedtaget.

Når det derimod drejer sig om folkeafstemning, så er jeg og har hele vejen igennem været mere i tvivl. Jeg kommer om et øjeblik tilbage til statsministerens efter min mening ikke rigtige påstand om, at vi på dette område altid bare mekanisk har anvendt § 20 i grundloven. Efter min opfattelse har det altid været en betydelig bredere vurdering, der har ligget til grund, og som jo også er gennemført i det her tilfælde.

KI. 14:22

Vi har haft en meget, meget grundig proces, og det, der har trukket i retning af, at man skulle have folkeafstemning på det her grundlag, har selvfølgelig været den forestilling, som mange med rette har haft, om, at når så mange bestemmelser er de samme i den her traktat som i den oprindelige forfatningstraktat og man havde besluttet sig til at sende forfatningstraktaten til folkeafstemning, så bør man da vel også sende denne traktat til folkeafstemning. De gode operative bestemmelser for forfatningstraktaten er heldigvis videreført i Lissabontraktaten; bør man så ikke også sætte det til folkeafstemning? Derfor bliver det et meget vigtigt spørgsmål at tage stilling til, om der er sket en ændring i Lissabonteksten i forhold til forfatningstraktaten. Og det er det, vi i Folketinget har brugt kræfterne til at få underbygget, og hvor vi har fået god bistand.

Det er vores bedste vurdering, at det drejer sig om et andet projekt. Det er ikke længere et forfatningslignende projekt, det drejer sig om. Ordet forfatning er gledet ud, der er ikke længere tale om en egentlig grundlovs- eller forfatningstekst. Alle de nationalstatslige symboler er taget ud. Man taler ikke længere om love og rammelove, præsidenter og udenrigsministre. Charterets tekst er ikke optrykt. Princippet om EU-rettens forrang for nationale love er ikke medtaget.

Enkeltvis taget betyder disse ændringer måske ikke det helt store. Charteret siger man udtrykkeligt skal have den samme vægt i traktaterne som de øvrige traktatbestemmelser. EU-rettens forrang har været et gældende princip siden 1964 osv. Men lagt sammen var det i hvert fald de eksperteres vurdering, som vi havde i Folketinget, og det er også min vurdering, at det ændrer karakteren af selve det projekt, vi står over for. Det her er, som det også blev understregt, jeg tror, det var af statsministeren, en normal ændring af traktaterne, på samme måde som Nicetraktaten var det i sin tid, og vi savner ikke hele dette tilløb til en forfatningsmæssig opbygning. Vi mener faktisk, at Lissabontraktaten er en bedre traktat end forfatningstraktaten, og det forhold, at det ikke længere drejer sig om et egentligt forfatningsprojekt, er for mig afgørende for anbefalingen af, at der ikke skal være folkeafstemning.

Jamen, er der nogle, der siger, hellere en folkeafstemning for meget end en for lidt; det må da være en fordel, at man får en folkeafstem-